

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ДО УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

*Андрущенко В. П.
ректор НПУ імені М. П. Драгоманова,
академік НАПН України,
член-кореспондент НАН України,
доктор філософських наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України
(м. Київ)*

ПРАВОВІ ПАРАМЕТРИ ПІДГОТОВКИ «НОВОГО ВЧИТЕЛЯ»

Шановні друзі, щиро вітаю вас зі знаковою подією в освітянсько-науковому просторі – щорічною Міжнародною науковою конференцією Тринадцяті юридичні читання “Українська державність: крізь призму часу (до 100 річчя Української національно-демократичної революції 1917–1921 рр.)”!

За час свого функціонування щорічні “Юридичні читання” утвердилися як традиційні й унікальні наукові, освітні, методологічні, організаційні і виховні заходи в яких з кожним роком бере активну участь все більше як досвідчених, провідних юристів – вчених і практиків, політиків і політологів, педагогів, кращих представників професорсько-викладацького складу з вищих навчальних закладів України та зарубіжжя, так і тих, хто зробив чи робить лише свої перші кроки на ниві юридичної освіти і науки – аспірантів і студентів.

Відзначу, що “Юридичні читання” не випадково були започатковані й успішно відбуваються на факультеті політології та права НПУ імені М. П. Драгоманова. Адже саме цей факультет як один із провідних підрозділів Університету визначає і створює правові параметри підготовки “нового вчителя”, що сприяє утвердженню у суспільстві ідеалів справедливості, духовності, гуманності, свободи і рівності як виразників у своїй єдності та цілісності духу права. В цьому контексті підкреслю, що випускники факультету, виконуючи свою місію, вже працюють викладачами юридичних і

політологічних дисциплін у вищих навчальних закладах України, вчителями у школах, ліцеях, гімназіях правового профілю, академічних наукових установах, органах державної влади та управління, судових установах, правоохоронних органах, правозахисних організаціях тощо. Науково-педагогічний колектив факультету постійно тримає під контролем якість освіти, запроваджує новітні форми роботи по підготовці “нового вчителя” у навчально-виховний процес. Студенти та випускники факультету активно займаються науковою діяльністю, беруть участь у наукових конференціях різного рівня, здобувають наукові ступені та отримують вчені звання, поповнюють і оновлюють склад науковців і викладачів.

Цьогорічні “Юридичні читання” присвячені вкрай актуальній і важливій темі, яка стосується столітнього досвіду боротьби українців за незалежність та власну самостійну державу. Вивчення й знання цього досвіду дозволить чіткіше та повніше зрозуміти нинішню геополітичну ситуацію з загрозами і викликами сучасній українській державності. А врахування уроків своєї далекої і невіддаленої історії стане запобіжником для повтору колишніх помилок як на внутрішньо-державному так і міжнародному рівнях, що сприятиме належному культурно-цивілізаційному поступу України.

Однак усе це не можливе без “нового вчителя” у новій українській школі, що формуватимуть внутрішній духовний стрижень людини – цінності, які визначають характер особистості, ставлення до інших людей і суспільства загалом. Правові параметри підготовки “нового вчителя” спрямовують освітній процес на підпорядкування вихованню (становленню) національних та загальнолюдських цінностей – любові й поваги до батьків і Батьківщини, готовності до їх захисту від будь-якого ворога, поваги до народів і культур світу, здатності жити і творити у площині гідності, справедливості, демократії і свободи. Відтак, нова школа плекатиме національну ідентичність, першими й основними символами якої є такі опорні категорії, як “мати”, “земля” та “праця”. Разом з тим, вона виховуватиме українську людину як громадянина Європи і світу, здатною до життєдіяльності у взаємодії народів і культур, з повагою до прав людини, її вільного вибору, толерантності. А найбільш вагомий внесок у справу виховання душі, формування духовності, прищеплення цінностей може і має зробити, перш за все, Його Величність Учитель. І завдання нашого Університету загалом, і цієї конференції зокрема, – історична місія – сприяти підготовці такого вчителя, який навчить наших дітей і онуків шляхетності, повазі один до одного, необхідності і вмінню жити разом у спільному і комфортному Домі, ім’я котрому – Європа.

Переконаний, що результати нашої творчої конференційної співпраці сприяють і сприятимуть надалі формуванню ціннісного сприйняття та розуміння норм права і положень, зафіксованих в Конституції та законах України, підключенню до пошуку, оцінки і вибору варіантів осмислення права і закону, причому, в динаміці, в становленні, в розвитку.

Останнє важливе тим, що сформована на цій основі правова свідомість молодого покоління має стати свідомістю, що розвивається, апелюючи до нового наукового і духовного досвіду, викристалізованих віками національних українських і загальнолюдських цінностей, сприяючи всебічному осягненню сутності Закону і Права на тлі загальної історії Українського державотворення.

Сподіваюсь, що науково-практичний та теоретико-методологічний доробки конференції стануть посильним внеском у створення фундаменту для підготовки нового вчителя, організації нової школи, створення нового суспільства в Україні, основу якого складатимуть демократія, толерантність, солідарність, справедливість, верховенство права і закону, що ґрунтуються на ключовому принципі – відповідності основним правам людини або, іншими словами, *визнання пріоритету загальнолюдських цінностей*.

*Андрусішин Б. І.
декан факультету політології та права
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова,
доктор історичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України (м. Київ)*

ПРОВІСНИКИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ ПРОФСПЛОК В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ 1918 р.

Столітній ювілей Української революції 1917–1921 рр., коли український народ вперше в ХХ столітті, мобілізувавши національні сили, створив незалежну державу, по-новому спонукав науковців, широку громадськість поглянути на ідею державної незалежності, яка лягла в основу утворення і розбудови Української Народної Республіки, Української Держави та Західноукраїнської Народної Республіки. Вченими Я. Калакурою, В. Капелюшним, В. Коцуром, В. Солдатенком розроблена концепція періодизації історіографії проблеми. Джерелознавчими та історіографічним проблемам української історії доби визвольних змагань і державотворення (1917–1921 рр.) присвятили монографії П. Губа, В. Капелюшний, Г. Рудий, Б. Андрусішин, А. Буравченков, Ю. Булгаков, П. Гай-Нижник, В. Горак, Л. Дещинський, А. Морозов, Г. Папакін, Р. Пиріг, Д. Розовик, М. Степчак та ін.

Створено окремі ґрунтовні комплексні дослідження, присвячені українським державотворчим процесам 1917–1921 рр. й істориками права, серед яких слід назвати праці Ю. Шемшученка, О. Копиленка, В. Кульчицького, О. Мироненка, В. Рум'янцева, Б. Тищика, О. Шевченка, І. Усенка, О. Вівчаренка та ін.